

ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: «Κάθε νέος αντιμετωπίζει κατά τη διάρκεια των σπουδών του το πρόβλημα του επαγγελματικού του προσανατολισμού». Πιστεύετε πως σ' αυτή την κρίσιμη καμπή της ζωής του θα πρέπει να στηρίζεται στα δικά του κριτήρια και μόνο; Ποια, κατά τη δική σας άποψη, θα πρέπει να είναι αυτά τα κριτήρια που θα του εξασφαλίσουν την ορθή επιλογή;

Πρόλογος

Οι νέοι, περνώντας απ' τη φάση της ανηλικότητας στην περίοδο της ενηλικίωσης, βρίσκονται αντιμέτωποι με τη ζωή και τα προβλήματά της. Ένα απ' αυτά, ίσως και το πιο βασικό, είναι η θέση τους στην κοινωνία σαν ενεργά και λειτουργικά μέλη. Η θέση τους αυτή εξαρτάται κυρίως απ' το επάγγελμα που θ' ακολουθήσουν.

Κυρίως θέμα

Δεδομένο: «Κάθε νέος...προσανατολισμού»

- ✍ επάγγελμα: ιδιαίτερη ενασχόληση του ατόμου που του εξασφαλίζει τ' απαραίτητα για τη διαβίωσή του, τα οποία όμως εξαρτώνται κάθε φορά απ' τις ανάγκες της συγκεκριμένης κοινωνίας κι εποχής,
- ✍ διάρκεια σπουδών: η επιλογή του επαγγέλματος για ένα νέο αρχίζει κατά τη διάρκεια του λυκείου, εφ' όσον πρέπει να επιλέξει το κατάλληλο περιεχόμενο σπουδών.

Ζητούμενο Α': «Πιστεύετε...και μόνοι»

- ✍ κρίσιμη καμπή: το επάγγελμα καθορίζει την όλη ψυχοπνευματική υγεία του ατόμου, εφ' όσον η εσωτερική του αυτάρκεια, η κοινωνική του θέση, η πνευματική του ολοκλήρωση είναι συνέπειες του επαγγέλματός του,
- ✍ δικά του κριτήρια και μόνο: η επιλογή του επαγγέλματος δεν πρέπει αποκλειστικά να γίνεται απ' το νέο. Βέβαια το βάρος της τελικής ευθύνης κι επιλογής το αναλαμβάνει ο ίδιος. Υπάρχουν κι άλλοι παράγοντες:

- ✍ οικογένεια: είναι πρωτογενής φορέας κοινωνικοποίησης, που καθορίζει την προσωπικότητα του παιδιού, όχι μόνο με τις συμβουλές, αλλά και με τα βιώματα και τα πρότυπα που παρέχει. Πολλές φορές όμως επεμβαίνει στη ζωή του παιδιού, γιατί οι γονείς το θεωρούν προέκταση, μικρογραφία δική τους (π.χ. οι οικογένειες γιατρών, ναυτικών, στρατιωτικών κτλ.),
- ✍ σχολείο: με τις γνώσεις, τα πρότυπα (δάσκαλος, ομάδες εργασίας) και τον επαγγελματικό προσανατολισμό επιδρά στην εκπαιδευτική κι επαγγελματική κατεύθυνση του κάθε ενδιαφερόμενου,
- ✍ συναναστροφές: πρόκειται γι' ανεπίσημο, εξωγενή φορέα κοινωνικοποίησης του νέου, ικανό να παίξει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του,
- ✍ κοινωνικό περιβάλλον: η προέλευση κι η οικονομική ευχέρεια του καθενός, η σύσταση της κοινωνίας, τα πρότυπά της, οι ανάγκες ή οι αξίες της (π.χ. πόθος του διπλώματος στην Ελλάδα), τα στερεότυπά της κι η γεωφυσική ιδιομορφία του περιβάλλοντος καθορίζουν τις φιλοδοξίες και τους στόχους του ανθρώπου,
- ✍ επαγγελματική κινητικότητα: αλλαγές στην αγορά εργασίας, επιρροή της τεχνολογικής προόδου, αυτοματοποίηση, οικονομική άνθιση ορισμένων κλάδων κτλ.

Ζητούμενο Β': «Ποια κατά τη γνώμη σας...επιλογή»

Η επιλογή επαγγέλματος είναι υπόθεση ζωής. Πρέπει να γίνεται με τα κατάλληλα κριτήρια, γιατί έτσι μόνο μπορούν να επιτευχθούν όλες οι θετικές επιδράσεις της εργασίας στη ζωή μας. Σ' αντίθετη περίπτωση, το άτομο αποξενώνεται απ' την εργασία του μ' όλα τα αρνητικά αποτελέσματα.

✍ Κριτήρια:

- i. ηθικά: τάσεις, κλίσεις, ενδιαφέροντα, επιθυμίες, ικανότητες, δράση, δύναμη ψυχής, συναναστροφή μ' άλλους, κοινωνικός έπαινος, κύρος, παροχή ελευθερίας, πρωτοβουλίες, δημιουργική έκφραση, ικανοποίηση,
- ii. πνευματικά: νοητικές δυνατότητες, προοπτικές πνευματικής καλλιέργειας, δημιουργικότητα, πρωτοτυπία στην έκφραση ιδεών, σωματικές αντοχές,
- iii. υλικά: επιλογή σύμφωνη με τις κοινωνικές ανάγκες και την επαγγελματική ζήτηση για σίγουρη απασχόληση κι αποφυγή κορεσμού κάποιων επαγγελμάτων, οικονομικές προοπτικές (εισόδημα), δυνατότητα ανέλιξης και κοινωνικής καταξίωσης,

- ωράριο, συνθήκες εργασίας, συνεργάτες, ταξίδια, καλή σύνταξη, ασφάλεια, μονιμότητα,
- iv. αυτογνωσία, που αποτελεί προϋπόθεση ελεύθερης, αβίαστης κι ορθής επαγγελματικής επιλογής,
 - v. με κριτήριο ότι κανένα επάγγελμα δεν είναι υποτιμητικό (π.χ. τα χειρωνακτικά), αρκεί μόνο ν' ανταποκρίνεται στις ικανότητες και το ταλέντο του ενδιαφερόμενου,
 - vi. περιορισμός άγχους,
 - vii. ελεύθερος χρόνος που θα δίνει την ευκαιρία ενασχόλησης με προσωπικά ενδιαφέροντα,
 - viii. διάκριση, αναγνώριση, κοινωνική επιφάνεια του επαγγέλματος, όχι για να ικανοποιήσει ο εργαζόμενος τη ματαιοδοξία του, αλλά για την προσφορά υπηρεσιών και την έμπρακτη βοήθεια προς τους συνανθρώπους του, τη δυνατότητα επαφής με τον κόσμο,
 - ix. με στόχο ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση,
 - x. μετά από εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία.

✍ Συνέπειες ορθής επιλογής:

- i. αυτοσυντήρηση,
- ii. ανάληψη ευθυνών,
- iii. αυτοπειθαρχία,
- iv. εσωτερική πληρότητα, ηθική ικανοποίηση, ασφάλεια,
- v. το επάγγελμα ισοδυναμεί με λειτούργημα,
- vi. δημιουργία κοινωνικών επαφών (συνεργάτες, συνάδελφοι, πελάτες).

Η επιλογή επαγγέλματος είναι αρνητική όταν:

- ✍ γίνεται με βάση επιπόλαια κριτήρια και δίχως αυτογνωσία,
- ✍ αδυνατεί να καλύπτει τις οικονομικές κι ηθικοπνευματικές ανάγκες του ατόμου,
- ✍ δεν υπάρχει σωστή πληροφόρηση σχετικά με την αγορά εργασίας, οπότε δεν ευθυγραμμίζονται οι δυνατότητες του ατόμου με βάση τα δεδομένα της αγοράς,
- ✍ επιλέγεται μόνο μ' οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια, χωρίς να ικανοποιεί τις βαθύτερες προσδοκίες κι επιθυμίες του προσώπου.

Τότε παρατηρείται:

- ✍ απουσία δημιουργικότητας και μείωση της παραγωγικότητας

του ατόμου και κατ' επέκταση του συνόλου,

- ✍ ματαίωση των προσδοκιών, μειωμένη αυτοεκτίμηση,
- ✍ συναισθηματικό κενό, έντονο αίσθημα αποτυχίας, το οποίο ενισχύεται απ' την ανία, τη ρουτίνα, τη δυσαρέσκεια, την αδιαφορία σχετικά με το αντικείμενο εργασίας,
- ✍ μετριότητα,
- ✍ αποθέωση του ατομικού συμφέροντος,
- ✍ προβληματική η συνεργασία με το υπόλοιπο εργασιακό περιβάλλον.

Προϋποθέσεις που εγγυώνται την ορθή επαγγελματική επιλογή

Το επάγγελμα χρειάζεται να προσφέρει τη δυνατότητα αυτοέκφρασης και ψυχικής λύτρωσης, για να είναι αποδοτικό και δημιουργικό, γι' αυτό χρειάζεται...

- ✍ προσοχή, ωριμότητα κι υπευθυνότητα κατά την κρίσιμη ώρα της επιλογής,
- ✍ αυτογνωσία, καλλιέργεια κριτικού πνεύματος κι αυτοελέγχου,
- ✍ παιδεία, που να δίνει κίνητρα κι ευκαιρίες ανάδειξης των κλίσεων και δεξιοτήτων των ατόμων,
- ✍ σωστή πληροφόρηση για τη φύση του επαγγέλματος, τις εργασιακές συνθήκες, την προσφορά του επαγγέλματος σε μορφωτικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Η εν λόγω ενημέρωση πρέπει να προσφέρεται απ' όλους τους φορείς κοινωνικοποίησης και τους ειδικούς συμβούλους του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Επίλογος

